

Så blir Norrköping bättre för ungdomar!

- Förslag från Unga kommunutvecklare 2014
KS 2013/0967

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Metod	3
Vilka är vi?.....	4
Centrala mötesplatser för unga.....	7
Kommunikation.....	10
Fri kollektivtrafik	14
Fler feriejobb för unga.....	17
Tobak, alkohol och droger	20
Trygghet	22
Psykisk ohälsa	25
Kontaktfamilj till ensamkommande ungdomar.....	28
Slutord	29
Andra förslag.....	29

Inledning

Vi fick i uppdrag av Norrköpings kommun att komma med förslag på hur man kan göra Norrköping till en bättre plats främst för unga. Vi arbetade med olika metoder för att se hur kommunen behöver utvecklas för att bli så ungdomsvänligt som möjligt. Vi skulle sedan redovisa våra förslag för kommunen men också för allmänheten, vilket vi gör nu i denna rapport.

Under fyra veckor har vi arbetat fram förslag och idéer till förbättring av Norrköpings kommun. Vi presenterar det som vi har kommit fram till under projektet genom denna rapport och presentation. I rapporten redovisar vi våra förslag, varför de behövs och vilken skillnad de kommer göra i Norrköping samt konkreta idéer på hur vi vill att de ska genomföras.

Metod

Vi Unga kommunutvecklare har gjort studiebesök på olika verksamheter bland annat en daglig verksamhet för funktionsnedsatta, ett äldreboende, stadsbyggnadskontoret och Kvarteret hallarna. Vi har även besökt stadsarkivet och Cnema.

Vi har varit på stadsdelsturné då vi har besökt tio olika stadsdelar för att få en djupare inblick i vad Norrköpings kommun har för utvecklingspotential för ungdomar.

När vi gjort dessa studiebesök har vi arbetat i grupper och enskilt för att ta fram de bästa förslagen för ungdomarna.

Vilka är vi?

Oscar Bergling

Representerar Lindö och studerar på Kunskapsgymnasiet på ekonomilinjen. Ska till hösten 2014 börja tvåan och då gå ekonomi- och juridikinriktningen. Han är intresserad av sport och under fritiden tycker han om att spela golf, träna på gym, träffa vänner men också att resa och uppleva nya saker.

Melker Veltman

Representerar Eneby och studerar teknik på Curt Nicolingymnasiet. Ska till hösten 2014 börja i tvåan och är intresserad av musik då han spelar bas i ett band på fritiden. Han tycker även om att träffa vänner och göra roliga saker med familjen.

Therese Lantto

Representerar Skarphagen där hon har bott i 18 år. Hon ska till hösten 2014 börja trean på Ebersteinska gymnasiet där hon läser teknikprogrammet med inriktning design och produktutveckling. På fritiden tycker hon om att vara med vänner, träna och resa med familjen.

Agnes Yngare

Representerar Smedby och studerar på Film- och musikgymnasiet. Hon är mycket intresserad av kultur då hon spelar gitarr men också trummor i ett band. Hon tycker om konst men också att äta och laga god mat.

Vilgot Hillbom

Representerar Oxelbergen och studerar på Kunskapsgymnasiet på naturvetenskapliga linjen och han ska till hösten 2014 börja tvåan. På fritiden tycker han om att spela gitarr men också att åka snowboard.

Malin Wahlgren

Representerar Åby och ska börja på ett gymnasium i Linköping till hösten 2014. Hennes största intressen är att träffa vänner och rita men även att lära sig mer om historia.

Camilla Callerstig

Representerar Krokek och studerar på Himmelstalundsgymnasiet på hundinriktningen, hon ska börja trean till hösten 2014. Hon flyttade till Norrköping för ett år sedan då hon tidigare har bott i Orsa. Hon är utöver detta arbete engagerad i Smart ungdom där hon är ordförande och kämpar för att personer ska få en större inblick i vad droger och tobak gör med kroppen. På fritiden tycker hon om att vara med sin familj, resa men också att träna med sina två hundar.

Nasra Hussein

Representerar Ektorps och har precis gått ut naturvetenskapliga inriktningen på Hagagymnasiet. Hon är från Göteborg och har nu bott i Norrköping i 4 år. På fritiden tycker hon om att läsa böcker, träffa vänner men också att baka.

Zebihullah Ahmadi

Representerar centrum, han ska börja på Ebersteinska gymnasiet till hösten 2014 på el-och energilinjen. Han kommer ursprungligen från Afghanistan och ser på kommunen ur ett annat perspektiv då han har erfarenheter från sitt födelseland. Han är intresserad av sport och arbetar även som fotbollsdomare och i en kiosk på Nya Parken. På fritiden tycker han om att vara med vänner, läsa nyheter om vad som händer i världen men även att resa.

Arijana Ibraj

Representerar Navestad och studerar på Kungsgårdsgymnasiet. Hon läser ekonomi/juridik och ska till hösten 2014 börja trean. På fritiden tycker hon om att vara med vänner, resa och att dansa. Hon är intresserad av marknadsföring och juridik.

Elvira Ekström

Är projektledare för de Unga kommunutvecklarna och har arbetat inom kommunen på ekonomi- och styrningskontoret i ett år. Hon är utbildad till samhälls- och kulturanalytiker men hon har även arbetat som bartender. På hennes fritid gillar hon att resa, träffa vänner men också att umgås med familjen.

Centrala mötesplatser för unga

Inledning

För att ungdomar ska trivas i Norrköping behövs fler mötesplatser.

Fritidsgårdarna i Norrköping är en bra och inspirerande mötesplats som vänder sig först och främst mot grundskoleelever. När man sedan kommer upp till gymnasienivå har man inte längre lika många alternativ att välja mellan. Man har träffat nya vänner och vill prova på nya saker och man väljer att inte längre gå till fritidsgårdarna. Att ungdomar inte har något att göra ökar risken för tidiga alkohol- och drogdebuter. För att motverka det anser vi att Norrköping behöver fler mötesplatser där ungdomar samlas och där de kan känna trygghet.

Fakta

Norrköping är en stad där alla har olika intressen och kulturer. Besöker man Norrköping kommuns egen hemsida kan man läsa om olika mötesplatser för ungdomar runt om i Norrköping. Till exempel finns Kulturhuset Dynamo, skateparken vid Himmelstalund och Norrköpings graffitiverksamhet. Men vi anser att dessa mötesplatser är för nischade, till exempel Kulturhuset Dynamo som är inriktade på musik och teater. Dessa verksamheter tilltalar inte alla och för personer som inte är intresserad av kultur, musik eller skateboarding är det svårt att hitta en verksamhet eller mötesplats som passar den enskilda individen. Under dagtid är det enklare att hitta en mötesplats att umgås med sina kompisar, till exempel ett café. När klockan börjar bli runt 19-20 stänger i stort sätt allt och då finns det inte längre någon plats att umgås med sina kompisar på. Detta anser vi är ett stort problem idag och det behöver en förändring.

I Norrköping har vi 14 stycken fritidsgårdar som är utspridda på olika platser i staden. Deras främsta uppgift är att tillvarata och främja besökarnas kreativitet, behov och personliga intressen. De arbetar flitigt med att utveckla ungdomars sociala kompetens, att de ska få prova på nya aktiviteter, få nya kunskaper och erfarenheter inför kommande möten i livet. Fritidsgårdarna är frivilliga verksamheter som arbetar med att ungdomar ska ha roligt på deras fritid. De riktar mestadels in sig på grundskoleelever och det är där som informationen går ut om

olika aktiviteter hos dem. Efter ungdomar har slutat grundskolan och börjat på gymnasiet tappar många intresset för fritidsgårdarna och blir mer intresserade av att hitta nya aktiviteter och umgås med nya vänner. Vid 18 års ålder finns det många alternativ att välja mellan. Men mellan 15 och 17 års ålder blir det en mellanzon. Många unga anser att man är för gammal för fritidsgårdarna och för unga för myndighetsålderns aktiviteter. Men eftersom det inte finns så många mötesplatser för ungdomar i den åldersgruppen på kvällarna kan det leda till tidiga drog- och alkoholdebuter istället. Därför anser vi att mötesplatser för ungdomar i åldersgruppen 15-20 år är en viktig fråga i dagsläget som behöver utvecklas och förbättras.

Diskussion

Vårt konkreta förslag till problemet är att skapa en central lokal som är tillgänglig för alla ungdomar i åldersgruppen 15-20 år. Eftersom många ungdomar är på stan på kvällarna idag, så är det extra viktigt att lokalen för den här verksamheten också är i stan för att kunna nå ut till så många som möjligt. Det är också viktigt att lokalen ligger centralt så att den ska vara lätt att hitta till. Det är känt att systembolaget på Drottninggatan i Norrköping ska byta lokal vilket leder till att den lokalen kommer bli ledig. Vi tror att den skulle vara perfekt för vår ungdomsverksamhet eftersom den ligger väldigt centralt, den är tillgänglig för alla och den är stor och öppen.

Det är viktigt att verksamheten är lockande för ungdomar och vi tror att man kan göra det genom en färgglad och inbjudande miljö. Möbleringen behöver inte vara exakt, att den är varierande är bara bra. Man kan blanda lite soffor, fåtöljer, andra sköna stolar och bord. Det viktigaste är att lokalen är hemtrevlig och att den är drogfri.

Intressena hos ungdomar idag är väldigt varierande och genom att ha några kvällar med vissa inriktningar tror vi att man kan nå ut till ännu fler ungdomar. En kväll kanske ett lokalt band vill spela några av deras låtar, en kväll kanske det spelas en stor match på TV i fotboll eller handboll som kan visas. Men det är också viktigt att tänka på de ungdomar som kanske inte är intresserad av den

musiken som spelas eller sporten som visas, då är det också viktigt att ha någonting som passar dem. Att ha en cafédel anser vi skulle vara väldigt bra och det skulle locka fler ungdomar till verksamheten. Att umgås i en lokal med sina vänner över en fika på en plats som är lugn och harmonisk som ger utrymme för studier finns inte idag.

För oss är det också viktigt att ungdomarna är trygga i lokalen. Därför tycker vi att en ordningsvakt ska komma dit ett par gånger under kvällen och kolla så att allting är som det ska. För att verksamheten verkligen ska vara drogfri och för att onyktra ungdomar inte ska komma in i lokalen under kvällarna, är det viktigt att någon vuxen är där som kan hjälpa till. Vi tror att det ger en bra trygghet för ungdomarna som vistas i lokalen.

Vi tror också på en verksamhet som drivs av ungdomar, därför tror vi att det är bra att låta ungdomar jobba i caféet och hjälpa till med disk och andra arbeten. Det skapar både en bra stämning i lokalen och ungdomarna får prova på att jobba. De får också erfarenheter vilket är viktigt i dagens samhälle för att senare kunna få andra deltidsjobb och liknande.

Öppettiderna kommer bero på skoltider och andra faktorer som spelar roll. På vardagar kan verksamheten öppna runt kl 12, så att det finns möjlighet att kunna komma dit när man har slutat och studera med kompisar eller bara umgås. På vardagskvällarna behöver inte verksamheten vara öppet längre än till kl 21. Under helger kan det öppna samma tid som på vardagar, men skillnaden är att det har öppet längre. På lov och andra lediga dagar kan öppettiderna förändras och vara öppet längre även på vardagskvällarna.

Vi har även varit ute och pratat med andra ungdomar om vad Norrköping behöver för mötesplatser för ungdomar. De flesta har svarat att de behöver en mötesplats eller bara någonstans att umgås med kompisar. Men vi har även fått andra idéer som till exempel utegym i Vasaparken som är öppet för alla och badplatser så nära centrum som möjligt. Slipen i Lindö är ett bra exempel på badplats som är nära centrum. Det ligger väldigt fint men den behöver renoveras och fräschas upp innan man vill kalla den för en bra mötesplats.

Kommunikation

Inledning

Ungdomar vill veta mer och får inte tillräckligt med information om de aktiviteter som redan finns. Stora politiska beslut ska meddelas till medborgare och nå alla målgrupper vilket det inte gör i tillräckligt stor utsträckning idag. Vi vill att alla ska få samma information och detta via flera nya sätt som vi kommer förklara längre ner.

Bakgrund

Under dessa veckor som vi arbetat i kommunen har vi märkt att det finns stora möjligheter att påverka, som man inte har vetat om. Utifrån det har vi märkt att medborgardialogen inom kommunen brister när information ska ges till ungdomar. Detta har lett till att vi har diskuterat olika förslag på hur man skulle kunna lösa detta. Detta ser vi även som ett arbete mot visionen "Det goda livet finns i Norrköping", där står det bl.a. "I Norrköping finns det goda livet. Här finns möjligheter till ett berikande liv för människor i alla åldrar - med möjligheter att förändra vardagen utifrån sina önsknings och förutsättningar." Det finns stor potential för förbättringar inom kommunen. Vi har olika förslag till detta och vill engagera kommunens medborgare i detta.

Det finns många av de aktiviteter som kommunen arrangerar men där kommunikationen brister för att nå ut till ungdomar. Dessa aktiviteter har vi nu vetskap om vilket vi inte visste tidigare, vi ser stor vikt i att kommunikationen mellan ungdomar och politikerna samspelar för ett trivsamt Norrköping.

Konkreta förslag

Vi har en idé om ett informationsstånd mitt inne i city där man kan få information om kommunen och kommande projekt. Där ska även förslag och åsikter kunna tas emot. Vårt syfte ska vara att det ska bli en bättre medborgardialog mellan Norrköpings invånare då de ska få känna sig mer delaktiga och få en djupare insikt över hur kommunen arbetar och tänker. Ståndet skulle även generera mer

arbetstillfällen för ungdomar/vuxna som känner att de vill vara med och påverka kommunikationen i samhället.

Ett annat förslag är att försöka nå ungdomar via sociala medier. Det arbetar kommunen redan med, men har inte riktigt fått den uppskattning som de borde få pga. utebliven kommunikation. För att locka ungdomar till att tycka om/gilla Norrköpings kommuns egen sida på Facebook måste den vara mer lockande för ungdomar. Att ungdomar får vet mer om vad det finns för aktiviteter och rikta sig mer mot denna målgrupp. Att delge information som är attraktiv och lockande.

Några förslag till förbättringar gällande sociala medier är:

- Instagram - Ett eget instagramkonto där det skrivs information på ett lättsamt men ändå på ett seriöst sätt. Men även inte bara information utan även sådant som visar upp hur kommunen arbetar, att t.ex. även lägga upp bilder på vad Lars Stjernqvist gör under dagarna. Detta konto ska inte vara samma som "iNorrköping", eftersom det mer speglar vad individuella medborgare tycker om Norrköping.
- Facebook - Skapa en egen ungdomssida som fungerar likadant som instagramkontot. Denna sida ska då marknadsföras på Facebook så det syns i ungdomars flöden.
- Twitter - Ungefär likvärdigt som ovanstående punkter där det skrivs roliga tweets om kommunen men även i jämförelse med Sverige i helhet.

Den bästa platsen för att nå ungdomar idag är via skolan då det är en plats som ungdomar ständigt rör sig på. Information skulle kunna gå direkt ut till elever och lärare. Det finns många sätt att nå ungdomar idag och några fler konkreta förslag är:

- "Veckans kryss", är ett antal frågor som elever får svara på som handlar om hur kommunen arbetar och dess kommande visioner. Det finns redan på många skolor idag men då med globala frågor om världen och Sverige. Den idén skulle man kunna bygga vidare på och då göra något liknande med bara lokala frågor om kommunen. Det skulle vara ett roligt inslag.

- Affischer om kommunens kommande event och händelser. Det skulle också vara bra om möjlighet fanns att kunna tycka till om kommunen. På skolor finns det nästan alltid anslagstavlor vid ingången eller i cafeteria, det är ett relativt enkelt och smidigt sätt att nå ut med aktuell information för ungdomar.
- Föreläsningar om stora projekt som händer inom kommunen.
- Skolprojekt tillsammans med stadsbyggnadskontoret, det skulle kunna vara en tävling då den skola som kommer fram med bästa förslag får ett pris och kommunen skulle vinna på detta via alla bra förslag som skulle komma in.
- Diverse information skulle kunna ges i skolarbeten som riktar sig till elever som läser vissa kurser och inriktningar och vill göra ett djupare arbete kring olika aktuella frågor i kommunen. Ett exempel på detta är att ekonomielever kan räkna på Ostlänken och hur mycket det skulle kosta att bygga samtidigt som läroplanen följs och görs mer levande och aktuell.

Norrköpings kommuns egen webbsida bör göras mer attraktiv för att ungdomar ska lockas till att läsa den. Webbsidan borde spegla samhället i Norrköping och inte kommunens organisation. När man söker information på sidan ska den vara lättillgänglig. Första sidan är ansiktet utåt och den speglar Norrköpings kommun och om det finns ett vidare intresse av att läsa den bör den vara lätt och kommunicerbar för alla åldrar. Bra exempel på hemsidor är följande kommuners: Stockholm, Skövde och Jönköpings kommun, se gärna på dessa hemsidor för att se goda exempel. En till funktion som skulle vara bra att anamma är den interaktiva menylisten med olika områden/kategorier. Detta gör det lättare att gå till rätt sida direkt, och kunna se underkategorier mycket fortare utan att ladda om en ny sida. Sökfunktionen borde vara mer i fokus och mer enhetlig med resten av webbsidan, eftersom man ofta vill hitta något speciellt.

Ytterligare ett förbättringsområde på webbsidan är designen, den ska vara mer platt och minimalistisk för att få en modernare känsla. Webbsidan borde även vara

anpassad för ett något bredare format, då alla använder bredbildskärmar d.v.s.
16:9 format och inte 4:3.

Fri kollektivtrafik

Varför är det viktigt?

Vi lever i ett samhälle idag där alla inte har samma möjligheter eller tillgångar och vi lever också i ett samhälle som ständigt strävar efter miljövänligare lösningar. Vårt förslag är därför viktigt för att det skulle ge alla rättvisare förutsättningar och det gäller inte minst studenter. Förslaget skulle också hjälpa Norrköping framåt inom miljöfrågan och alla skulle få större möjligheter till transport runt om i staden.

Bakgrund/fakta

Sedan den första dagen som unga kommunutvecklare har vi märkt att transport och tillgänglighet alltid har varit ett genomgående tema. Vi har märkt att alla inte har tillgång till hela staden på grund av distans och av ekonomiska skäl. Många unga studenter har inte heller någon bredare ekonomi och har därför svårt att ta sig till olika stadsdelar. Det blir därför en tillgänglighetsfråga då alla inte har tillgång till hela Norrköping. Genomförandet av vårt förslag skulle därför hjälpa Norrköping närmare sitt mål och vision "Det goda livet finns i Norrköping". Där skrivs det om en vision där Norrköping är en stad som är tillgänglig för alla och målet skulle kunna uppfyllas genom vårt förslag. En människas möjligheter ska inte begränsas av dess förutsättningar, alla borde ha samma möjligheter till transport oberoende av vilken ekonomisk ställning eller andra möjligheter till transport individen har.

Det finns även ett målområde som lanserats av Norrköpings kommun som heter den gröna staden. I det målområdet finns det flera olika delmål, som alla rör Norrköpings kommuns miljö. Mål 15 säger att alla transporter som sker ska vara så miljövänliga som möjligt. Detta mål skulle troligtvis uppfyllas då fler skulle resa kollektivt, speciellt när bussarna i Norrköping drivs av biogas från Norrköpings reningsverk.

Konkret förslag

Vårt konkreta förslag är att införa gratis kollektivtrafik i Norrköping och istället täcka östgötatrafikens biljettintäkter (inkomster från betalande resande) genom en skattehöjning. Vi kom på förslaget då vi insåg att alla inte kunde ta sig vart de ville. Vi tog alltså fram förslaget som en lösning på det vi anser är stora problem i staden.

Gratis kollektivtrafik skulle leda till att kommunen skulle komma närmare sitt miljömål och närmare naturen i och med att det miljövänligare alternativet skulle bli gratis och mer tillgängligt för mer människor.

Skulle kollektivtrafiken bli tillgänglig för fler människor så skulle det ge fler personer större möjligheter till att ta sig till de platser de vill, oavsett vad de har för ekonomiska förutsättningar.

Det ger då framför allt ungdomar, pensionärer och nyanlända större möjligheter då det är dessa som ofta har de största ekonomiska begränsningarna. I Ockelbo, där man införde gratis kollektivtrafik, så har det visat sig att pensionärer rör sig mer runt om i kommunen och utökar sin sociala krets.

Skulle fri kollektivtrafik införas i Norrköping skulle ungdomar kunna hålla sig mer sysselsatta i och med de större möjligheterna att kunna röra sig runt om i staden.

Det skulle kunna öka säkerheten i staden då man i Stockholm under kravallerna 2013 ofta skyllde osysselsatta ungdomar för förstörelsen. Stämmer det skulle man genom gratis kollektivtrafik och ökad sysselsättning kunna undvika osysselsatta ungdomar som skulle kunna orsaka förstörelse. Genom gratis kollektivtrafik skulle staden bindas samman och det skulle nästan alltid finnas något för ungdomar att göra, då tillgången till fritidsgårdar eller andra aktiviteter skulle öka och andelen rastlösa ungdomar skulle troligtvis minska.

Fri kollektivtrafik skulle också öka tryggheten i Norrköping, då man lättare skulle kunna ta bussen eller spårvagnen om man kände sig osäker.

Fördelarna med gratis kollektivtrafik är många och det skulle öppna upp Norrköping. Genom en liten skattehöjning kommunalt så skulle det här kunna bli möjligt. Vi har gjort en mindre studie där 86 % är positiva till förslaget. Det vanligaste motargumentet som vi har stött på genom studien är att vandalismen skulle bli större. Det är så klart möjligt, men i och med att det troligtvis skulle resa fler med spårvagn eller buss så skulle vandalism troligtvis oftare iakttas och bevittnas utav andra resande. Vi förstår inte heller hur man skulle hindra vandalism utav kollektivtrafiken genom att ta 12 kronor betalt per resande. Det vi menar är att man skulle kunna vandalisera kollektivtrafikens tillhörighet även om man betalade 12 kronor och att friheten att inte betala inte skulle lämna ett större rum åt vandalism.

Norrköping är även en stad som riktar sig mycket mot turismen. Kollektivtrafiken är idag krånglig för turister när det kommer till betalning, speciellt om man inte kan språket. Gratis kollektivtrafik skulle därför troligtvis lyfta turismen i Norrköping och det skulle bli en mer tillgänglig stad.

Gratis kollektivtrafik skulle även ge ungdomar större möjlighet till att välja skola utefter program och kvalitet. Det skulle också leda till en större valmöjlighet till att få välja den skolan man vill och bortse från var skolan ligger.

Fler feriejobb för unga

Bakgrund/fakta

År 2014 erbjöd Norrköpings kommun ungdomar cirka 400 feriejobb. Några andra sommarjobb som är riktade åt unga i Norrköpings kommun är landstinget som har 42 platser på Vrinnevisjukhuset och även Hyresbostäder i Norrköping AB erbjuder 50 ungdomar ett sommarjobb.

Många unga arbetssökande talar om att företag oftast kräver att man har erfarenhet. I ung ålder är det svårt att få ett arbete, vissa ungdomar får sitt första sommarjobb genom bekanta men den möjligheten har inte alla. Ungdomar behöver i tidig ålder komma ut i arbetslivet för att vara bättre rustade för framtiden. Forskning visar att ungdomar utan tidigare arbetslivserfarenhet har svårare att komma ut till arbetslivet än om man tidigare har haft ett arbete.

Förslag

Vår vision är att alla ungdomar som går på gymnasiet ska få ett garanterat sommarjobb under något sommarlov under år 1 eller 2. För att få vår vision till verklighet bör antalet feriejobb öka med 200 platser varje år och i slutändan ska Norrköping kommun erbjuda cirka 1400 arbeten. Självklart ska också feriejobben erbjudas till individer med funktionsnedsättning. Genom att successivt öka antalet sommarjobb för ungdomar finns det också tid att göra utvärderingar varje år. De verksamheter som kan utöka antalet feriejobb är:

- Äldreomsorgen
- Förskola/fritidsgårdar
- Kiosker och butiker
- Städbolag
- Föreningar och ideella organisationer
- Kommunala bolag

- Estetverksta'n
- Övrigt

Helst ska sommarjobben skapas inom kommunala verksamheter och bolag. Ungdomarnas feriejobb ska inte ersätta ordinarie arbetstillfällen och därför är det viktigt att kontrollera det. Feriejobbare ska arbeta med att göra de saker som annars inte skulle bli gjorda, exempelvis att spela spel med äldre inom äldreomsorgen. Ett förslag är också att kommunen samarbetar med andra företag, för att företag ska vilja anställa fler ungdomar kan kommunen betala en viss del av lönen.

Lika möjligheter för alla ungdomar

Dagens feriejobb går att söka om och om igen. Landstiget har som regel att ungdomar som tidigare har erbjudits ett feriejobb inte får söka samma tjänst nästa sommar. Detta anser vi Unga kommunutvecklare är bra eftersom att andra ungdomar får en möjlighet att skaffa sig arbetslivserfarenhet. Ett förslag är att ungdomar som tidigare exempelvis har fått feriejobb inom vård och omsorg inte får arbeta där nästa sommar, dock får de söka till andra verksamheter inom kommunen.

Norrköpings sociala investeringsfond

För att alla ungdomar i Norrköpings kommun ska få ett garanterat sommarjobb behövs det skapas cirka 1400 feriejobb. Ungdomsarbetslösheten i Norrköping mellan 18-24 år låg i april 2014 på 21.7 %, detta kan jämföras med Sverige där siffran var 14.6 %.

Totalkostnaden för att anställa 1000 ungdomar blir uppskattningsvis 13 miljoner kronor och mer än hälften av det ska bekostas av arbetsmarknadskontoret medan resterande kostnad ska finansieras av Norrköpings sociala investeringsfond.

Fonden är till för att hjälpa individer som har behöver mer resurser och genom att investera i dem fångar kommunen dem i tidigt skede. Norrköpings sociala investeringsfond har 33.5 miljoner kronor att omsätta.

Att ha ett arbete att gå till i ung ålder skapar ansvarstagande och ett bättre självförtroende för den unga individen. Unga vuxna som aldrig har haft ett jobb har lättare att hamna i långtidsarbetslöshet, låg självkänsla och utanförskap. Om samhället ger ungdomar möjligheten att få ett arbete kan det i längden bidra till att fler ungdomar skaffar sig en utbildning eller aktivt söker ett arbete. Att fler sommarjobb skapas bidrar till att ungdomar blir mer intresserade av Norrköpings kommun och eftersom att vår befolkning blir äldre behövs det rekryteras fler undersköterskor etc. Feriejobb kan vara en del av den långsiktiga satsningen på att få fler ungdomar att stanna kvar i Norrköping kommun och i de verksamheter som i framtiden kommer behöva personal.

Feriejobb kostar en hel del pengar men långsiktigt är det en vinst för samhället eftersom mindre resurser behöver läggas på individers behov som försörjningsstöd, färre utredningar av skolpsykolog etc.

Feriejobb i andra kommuner

En kommun i ungefär lika stor som Norrköping är Västerås kommun som anställer 1250 sommarpraktikanter med lönen 77 kr/tim och semesterersättning på 12 procent tillkommer. En annan kommun är Örebro som erbjuder 2100 feriejobb för en lön på 61 kr/tim. Norrköping kommun erbjuder långt mycket färre feriejobb och med en lön på 65 kr/timme. Norrköping skiljer sig mycket från andra kommuner och speciellt i antalet arbeten som våra ungdomar i staden får. Det är ett problem som behöver åtgärdas eftersom att arbetslösheten är generellt rätt hög i Norrköping och genom att satsa på våra ungdomar kan staden långsiktigt bryta den trenden.

Stora förslag tar generellt sett längre tid att verkställa och det är viktigt att komma ihåg att det kommer ta ett par år innan förslaget funkar i verkligheten. Dock är det värt att stoppa den höga arbetslösheten bland ungdomar i Norrköping kommun. Det finns många kommuner som bland annat Västerås och Örebro som har ett högre antal feriejobb än Norrköping, kan de kan vi också.

Tobak, alkohol och droger

Inledning

Vi vill att kommunen ska utbilda unga vuxna som kan gå ut och upplysa andra ungdomar och barn om riskerna med droger samt dess hälsoeffekter.

Fakta

Droger är ett stort problem bland ungdomar i Norrköping som behöver åtgärdas samt förebyggas. I Kartläggningen av narkotika i Norrköping för 2012 rapporterar socialkontoret att 536 personer rapporterats inneha narkotika, av dessa var 19 % unga vuxna och 13 % var 19 år eller yngre. Norrköping är en av de större städerna i Sverige där MDPV drogen är som mest utbredd.

Tobaksanvändningen har minskat i grundskolan men i gymnasiet syns ingen minskning på 8 år. Det har skett en ökning främst bland killar.

Diskussion

Vårt konkreta förslag är att utbilda unga vuxna genom förebyggande insatser för att motverka droganvändandet bland unga. De här ungdomarna/unga vuxna ska i sin tur utbilda/föreläsa för andra ungdomar och barn i skolor och andra verksamheter.

De utbildade ungdomarna/unga vuxna kommer att ordna workshops, föreläsningar och seminarier som hålls i skolor och fritidsgårdar. Vi vill att det ska leda till att barn och ungdomar blir mer engagerade och mer delaktiga i frågorna gällande droger. Alla barn och ungdomar ska kunna få ta del av informationen som ges ut i skolor och fritidsgårdar. Information ska vara lättläst men även finnas på andra språk som motsvarar befolkningens språkkunskaper i Norrköping.

Vi tänker oss att det ska bli ett kommunövergripande projekt till en början där man anställer och utbildar de unga vuxna. De får i sin tur anställa ungdomar/unga vuxna på deltid, de ska gå ut och informera samt inspirera ungdomar, men också barn, att ta ställning till att vilja säga nej till droger.

Varför?

För att förbättra människors psykiska hälsa för att få ett stabilare och tryggare samhälle.

Det som förbättras är människors hälsa samt kunskapen om droger. Följderna för de som brukar droger kostar kommunen väldigt stora summor. Med vårt förslag kommer människors hälsa bli bättre samt att kommunen kommer att gå i vinst ekonomiskt på längre sikt, eftersom att informationen kommer att ge en bra förebyggande grund i vetenskapen om droger och dess hälsorisker.

Trygghet

Vad är egentligen trygghet?

Att definiera vad trygghet egentligen betyder är väldigt svårt. Alla tolkar det på ett personligt sätt beroende på deras tidigare erfarenheter. Trygghet kan vara var man känner sig trygg på en plats eller i en livssituation, att man vet att man kan vända sig för stöd till sin familj eller andra människor runt omkring sig, trygghet att man har vänner som stöttar. Det kan också vara att man känner trygghet när man går hem och det är just det vi har valt att skriva om nu, trygghet ute på kvällarna.

Bakgrund

Att man är rädd när man går ute på kvällarna är ingenting nytt, den otryggheten har funnits länge. Man kämpar hela tiden för att skapa en större trygghet hos alla, men man kämpar extra mycket med ungdomars trygghet på kvällarna. Detta gör man genom till exempel nattvandrare som går runt i Norrköping på kvällarna och kollar så allting är som det ska. När man är nattvandrare är man en vuxen förebild för de yngre människorna som rör sig ute och man skapar trygghet eftersom man hjälper till att förebygga drogmissbruk, våld och skadegörelse. Man gör alltså både samhället och människorna en väldigt stor tjänst genom nattvandring. Man skapar trygghet och säkerhet för alla som rör sig i staden, både unga, vuxna och äldre.

Idag finns det ett par andra verksamheter som försöker göra kvällen tryggare för ungdomar. Till exempel finns polisens volontärer som jobbar brottsförebyggande. De ska inte ingripa om det sker ett brott, men de fungerar som extra ögon. De unga kommunutvecklarnas blick av polisens volontärer är att det är en väldigt bra organisation som skulle kunna hjälpa samhället väldigt mycket. Men bara några av oss har sett dem på större evenemang och resten av oss har inte sett dem alls. En annan bra verksamhet som finns i Norrköping är cafébussen som drivs av kyrkorna. De är ute på helgkvällar och fungerar som ett stöd för människor som behöver det. Vi tror ändå att det behövs komplement till polisens volontärer och cafébussen som rör sig och visar sig runtom i staden.

Diskussion

Engagemanget för nattvandring i Norrköping verkar variera väldigt mycket.

Ibland är engagemanget stort och det finns många som nattvandrare och andra stunder är engagemanget på en mycket lägre nivå och det finns knappt några ute alls. Nu under sommartiden har engagemanget varit väldigt lågt och det är väldigt få som nattvandrare. Det skapar ett stort problem då det är under sommaren, då alla ungdomar är lediga, som nattvandrare behövs som mest. Ungdomarna träffas på stan under kvällstid och det kan uppstå många olika problem.

För att motverka otrygghet anser vi att det är viktigt att fortsätta öka engagemanget för nattvandring och visa samhället att det de gör är väldigt viktigt. Vårt förslag är att kombinera nattvandringen med vår ungdomsverksamhet (läs på s.7). Den verksamheten är en trygg mötesplats där ungdomar kan umgås med kompisar och liknande under kvällarna. Att nattvandrarna utgår därifrån anser vi är en väldigt bra kombination, för man vet alltid vart man kan vända sig eller vart man ska gå om man känner sig otrygg eller om man behöver hjälp.

När nattvandrarna går runt i staden under kvällarna så gör de mycket nytta. Men eftersom de hela tiden rör på sig kan det vara svårt för ungdomarna att hitta någon nattvandrare om de skulle behöva hjälp eller liknande. Vi anser därför att det skulle vara mycket bättre om nattvandrarna kunde utgå från en och samma plats i stan. Ungdomarna skulle lättare hitta en vuxen när man behöver hjälp. Vårt förslag är då att utgå från vår ungdomsverksamhet, eftersom att den ska ligga väldigt centralt.

Nattvandrarna behöver också dela upp sig mer och visa sig på flera platser runt om i staden. De flesta ska fortsätta vandra runt omkring stan och ta kontakt med ungdomar medan ett par av dem är på ungdomsverksamheten som ligger i centrum. De som är ute och nattvandrare ska vara öppna och visa att de finns genom att skapa relationer med ungdomarna, det skapar mycket mer säkerhet och trygghet. De som finns kvar på ungdomsverksamheten ska finnas där som en trygghet för ungdomarna som rör sig i lokalen och se till så att ingenting olämpligt inträffar. De ska även ta hand om de ungdomar som kommer till

ungdomsverksamheten som behöver hjälp av någon anledning. De som nattvandrar ute och de som finns på verksamheten ska hela tiden ha ett rullande schema så de hela tiden byter uppgift med varandra. De som nattvandrar går in och de som har varit på ungdomsverksamheten går ut och vandrar. Det här gör så att det alltid är pigga nattvandrare ute som kan hjälpa till.

Även engagemanget är en viktig del av nattvandringen och ska nattvandring fungera i en sådan stor stad som Norrköping måste man visa att nattvandring är viktigt. För att få fram budskapet till ungdomar, deras föräldrar och även unga vuxna, så borde polisen gå ut och föreläsa för gymnasieelever och deras föräldrar och berätta att det är nödvändigt. För att nå unga vuxna kan man även gå ut med informationen på universitetet och liknande runt om i staden.

Psykisk ohälsa

Varför är det viktigt?

Psykisk ohälsa är ett växande samhällsproblem som skapar oro och otrygghet hos unga och unga vuxna. Det är viktigt att börja prata om problemet för att minska tabun kring ämnet och att få fler att våga söka hjälp. Med tanke på de undersökningar som gjorts och statistiken som presenterats finns det anledning att försöka hitta en lösning på stressen och oron som är betydligt högre hos flickor i tonåren än hos pojkar, även om det förekommer där också.

Det är viktigt att få människor som upplever psykisk ohälsa att våga söka hjälp för att förebygga och förhindra att man hamnar i en t.ex. djupare depression och att ohälsan förvärras.

Det är också viktigt att öka förståelsen även hos unga samt vuxna som inte upplever psykisk ohälsa, men som kanske har någon med problem i sin bekantskapskrets.

Konsekvenser av en ökande psykisk ohälsa bland unga kan vara att färre har ork till att satsa på skolan och har därför inte lika stor möjlighet till att varken gå ut gymnasiet med godkända betyg eller att vidare utbilda sig. Detta leder till att färre kan ta de arbeten som behövs och det är ett bakslag i ett expanderande samhälle. Om man som ung upplever psykisk ohälsa är det inte heller ovanligt att man senare i livet återfaller, enligt socialstyrelsens rapport år 2013. Så för att uppnå ett samhälle där unga orkar med skolan, har framtidstro och inte upplever stress, sömnlöshet och oro bör vi satsa på att minska tabun samt öka kunskapen och förståelsen.

Bakgrund/Fakta

Den psykiska ohälsan har ökat i Sverige sedan 1990-talet. Enligt en studie presenterad av socialstyrelsen 2013 lider 20 - 40 % av någon form av psykisk ohälsa och 5 - 10 % av befolkningen uppskattas vara i behov av psykiatrisk behandling. Många av de som i unga år lider av depression och brukar någon typ av antidepressiv medicin återfaller eller kommer aldrig ur depressionen i vuxen

ålder. Detta leder till att ungdomar som lever med föräldrar med psykisk ohälsa blir ett problem. Det kan vara svårare att prata om en förälders psykiska ohälsa än sin egen och därför måste vi hitta ett sätt att nå ut till föräldrar såväl som till ungdomar.

I Norrköping gjordes ett flertal undersökningar på elever i årskurs 5, 7, 8, 9 och gymnasiets årskurs 2 mellan 2008 och 2010. Dessa sammanställdes i en rapport från Norrköpings kommun år 2010 kallad "Hur mår Gullolles barn egentligen?". Denna rapport visar i statistik hur ungdomarna i kommunen upplever sin vardag, miljö och hälsa. I nästan alla diagram rapporteras det att siffrorna är sämre än i andra undersökta kommuner vilket är oroande.

Av de flickor på högstadiet och i gymnasiet som i Lsu-undersökningen (Livsstilsundersökning) svarat att de känner sig stressade svarade också 26 % att de kände sig mindre hoppfulla över sin framtid varje dag. Studien visar även att 32 % kände sig mindre hoppfulla över sin framtid flera gånger i veckan. 61 av 70 utfrågade gymnasieflickor uppger att de känner sig stressade varje dag. 39 av 50 utfrågade gymnasieflickor uppger att de har sömnsvårigheter varje dag eller flera gånger i veckan enligt Lsu:s undersökning. Även dessa siffror är högre än riksgenomsnittet.

Några siffror som ligger över riksgenomsnittet är de på trivsel och trygghet i skolan där 85 % av utfrågade elever i grundskolan svarade att de trivs i skolan.

Det är ingen hemlighet att globaliseringen av samhället med internet har bidragit till att psykiska ohälsan har ökat då man dagligen möter samhällets ideal och normer som kan få många att känna sig otillräckliga. Det är lätt för människor att döma bakom en skärm, och det har vi fått se resultat på då flera unga kvinnor hängts ut på internet för olika anledningar och till följd av e-mobbningen tagit sitt eget liv.

Konkreta förslag

En av lösningarna på problemet är att börja prata om det, ha föreläsningar i skolan och flera hälsokontroller på högstadiet och gymnasiet där man sätter fokus på

det psykiska måendet. Alternativt att man inför PH (personlig handledartid) som Kunskapskoncernen använder sig utav.

PH innebär att man sätter sig ned och pratar med sin handledare/mentor under 15 minuter i veckan då man tittar på hur eleven ligger till i skolan och hur eleven mår i allmänhet.

Det kan vara skönt att prata med någon som är utomstående som t.ex. inte är en kompis eller föräldrar, för ibland är det just det som är problemet.

Många vet inte hur vanligt det är med psykisk ohälsa och vågar därför inte prata om det.

Om man under 7:an, 9:an och 2:an i gymnasiet kunde ha föreläsningar om psykisk ohälsa där anställda från BUP kan få visa sig tillgängliga så skulle säkert fler som behöver hjälp våga ta kontakt. Killar och tjejer som upplevt psykisk ohälsa skulle kunna berätta om sina upplevelser kring det och hur de fick hjälp. Deras föräldrar skulle också kunna närvara och berätta om sina upplevelser för att öka föräldrarnas förståelse och för att få dem att våga prata med sina barn om sitt och/eller sina barns välmående.

Kontaktfamilj till ensamkommande ungdomar

I Norrköping finns många ungdomar som har kommit till Sverige utan sina familjer. Det är en grupp som har ökat på senare tid. Ensamkommande ungdomar som kommer till Sverige får idag en godman som tar det juridiska ansvaret. Ungdomarna har en godman tills de fyller 18 år. Ungdomar som kommer till Sverige utan sin familj och som är mellan 14 och 18 år blir placerade på ungdomsboenden. På boendet har varje ungdom en kontaktperson som jobbar på boendet. Kontaktpersonen hjälper till med hur ungdomarna börjar skolan, boka tid hos läkare, tandläkare och så vidare.

Socialkontoret i Norrköpings kommun jobbar redan med kontaktpersoner, kontaktfamiljer och familjehem. Kontaktfamiljer som redan finns hjälper barnen som även föds i Sverige och har svår uppväxt i sin familj samt ensamkommande ungdomar som är under 14 år. Det vi vill är att ungdomar som är mellan 14 och 18 år också ska erbjudas en kontaktfamilj att träffa några gånger per vecka.

Konkreta förslag

Eftersom ungdomarna har en godman och en kontaktperson som hjälper dem med de juridiska och praktiska sakerna då de bor i ett ungdomsboende, tycker vi att de ska ha en kontaktfamilj att kunna träffa cirka två gånger per vecka. Det som är bra att ha en kontaktfamilj är att det går snabbare för ungdomarna att lära sig hur Sveriges samhälle fungerar. Det går också snabbare för dem att lära sig svenska språket och Sveriges kulturer. När man bor i ett ungdomsboende kan det vara så att flera personer från samma land bor i samma hus och de umgås med personer som har samma bakgrund som en själv och det blir svårt att lära sig den nya kulturen. På det sättet kommer integrationen förbättras och rasismen minskas. Det är inte bara ensamkommande ungdomar som lär sig Sveriges kultur, eftersom att familjerna kommer också lära sig andra kulturer från andra länder.

Det som är bra med kontaktfamiljer är också att det kommer gå lättare för ungdomarna att lära sig hur samhället fungerar. Detta kommer leda till att ungdomarna har lättare att få jobb och kunna klara sig själva i Sverige.

Slutord

Nu har ni fått läsa om våra konkreta förslag ur ungdomars perspektiv och vi hoppas att vi har fångat mycket intresse.

På Norrköpings hemsida kommer det finnas en film på vår presentation och rapporten där det står om alla olika förslag. Samma rapport kommer även skickas till politiker. För allmänheten kommer vi även att bevara våra idéer på stadsmuseet i utställningen Kris och Vision tillsammans med projektet "Makten är din".

Ungdomars åsikter och röster är viktiga för vårt demokratiska samhälle och vi är glada över att vi har fått tagit del av detta projekt. Vi tycker att det ska bli spännande att se om våra förslag blir verkliga och hur det kommer att förändra Norrköping som kommun. Vi hoppas att projektet Unga kommunutvecklare kommer att fortsätta i framtiden då det är ur en viktig vinkel man får idéer ifrån.

Andra förslag

Förutom våra åtta förslag har vi även kommit fram till några andra idéer om vad vi vill förändra i Norrköping.

- Referensgrupp för ungdomars inflytande
- Få bort "ghetto"-stämpeln från Navestad
- Laglig plats för bilträff
- Underhåll av parker/lekparker/skolor, ex Enebypark, Oxelbergsskolan och fotbollsplanerna/tennisplanerna vid Kvarteret hallarna.
- Fler stora event
- Fler studentlägenheter och billigare lägenheter
- Bättre bussförbindelser på landsbygden
- Ta bort avgiften för hundar på bussar

- Arbeta mot fördomar och diskriminering
- En gångväg från Hyttan ned till Sandviken i Krokek
- Mer belysning på främst gångvägar
- Fräscha till biblioteket
- Rusta upp basketplanen i Smedby
- Graffitirum i skyddsrummet i Oxelbergen
- Mer hållare för hundbajspåsar ute